

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาเจตคติต่อคอมพิวเตอร์ และเทคโนโลยีสารสนเทศของบุคลากรในทีมสุขภาพ โรงพยาบาลสมเด็จพระบรมราชเทวี ณ ศรีราชา และเพื่อเปรียบเทียบเจตคติต่อคอมพิวเตอร์ และเทคโนโลยีสารสนเทศของบุคลากรในทีมสุขภาพ โรงพยาบาลสมเด็จพระบรมราชเทวี ณ ศรีราชา โดยรวม และรายด้าน จำแนกตาม เพศ อายุ ประสบการณ์การทำงาน และตำแหน่งการปฏิบัติงาน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยได้มาจากการนำกลุ่มประชากรที่เป็นบุคลากรในทีมสุขภาพของโรงพยาบาลสมเด็จพระบรมราชเทวี ณ ศรีราชา จำนวน 434 คน ประกอบด้วยแพทย์ ทันตแพทย์ พยาบาล เภสัชกร นักเทคนิคการแพทย์ เจ้าหน้าที่รังสีวิทยา และเจ้าหน้าที่ทั่วไปได้มาโดยวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น (stratified random sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบวัดเจตคติต่อคอมพิวเตอร์ และเทคโนโลยีสารสนเทศ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลคือ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที (t-test) การทดสอบความแปรปรวนทางเดียว (one-way ANOVA)

สรุปผลการวิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูลเจตคติต่อคอมพิวเตอร์ และเทคโนโลยีสารสนเทศของบุคลากรในทีมสุขภาพโรงพยาบาลสมเด็จพระบรมราชเทวี ณ ศรีราชา สรุปผลได้ดังนี้

1. เจตคติต่อคอมพิวเตอร์ของบุคลากรในทีมสุขภาพ จำแนกตามเพศ อายุ ประสบการณ์การทำงาน และตำแหน่งการปฏิบัติงาน

บุคลากรในทีมสุขภาพมีเจตคติต่อคอมพิวเตอร์โดยรวม และรายด้าน อยู่ในระดับค่อนข้างดี

บุคลากรในทีมสุขภาพเพศชาย และเพศหญิงมีเจตคติต่อคอมพิวเตอร์อยู่ในระดับค่อนข้างดี เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างกันพบว่าบุคลากรในทีมสุขภาพเพศชายมีเจตคติต่อ

คอมพิวเตอร์แตกต่างจากเพศหญิงทั้งโดยรวม และในแต่ละรายด้านโดยเพศชายมีเจตคติดีกว่า เพศหญิง

บุคลากรในทีมสุขภาพทุกช่วงอายุมีเจตคติต่อคอมพิวเตอร์อยู่ในระดับค่อนข้างดี โดยบุคลากรในทีมสุขภาพช่วงอายุต่ำกว่า 30 ปีมีเจตคติต่อคอมพิวเตอร์ ดีกว่าบุคลากรในทีมสุขภาพช่วงอายุอื่น เมื่อจำแนกเป็นรายด้านพบว่าบุคลากรในทีมสุขภาพช่วงอายุต่ำกว่า 30 ปีมีเจตคติต่อคอมพิวเตอร์ด้านการยอมรับประโยชน์แตกต่างกับบุคลากรในทีมสุขภาพทุกช่วงอายุ โดยบุคลากรทางการแพทย์ช่วงอายุต่ำกว่า 30 ปีมีเจตคติต่อคอมพิวเตอร์ด้านการยอมรับประโยชน์ดีกว่าบุคลากรในทีมสุขภาพทุกช่วงอายุ

บุคลากรในทีมสุขภาพทุกกลุ่มประสบการณ์การทำงานมีเจตคติต่อคอมพิวเตอร์อยู่ในระดับค่อนข้างดี เมื่อจำแนกเป็นรายด้านพบว่าบุคลากรในทีมสุขภาพกลุ่มประสบการณ์การทำงานต่ำกว่า 5 ปี มีเจตคติด้านการยอมรับประโยชน์แตกต่างกับบุคลากรในทีมสุขภาพกลุ่มประสบการณ์การทำงาน 5 – 10 ปี โดยบุคลากรในทีมสุขภาพกลุ่มประสบการณ์การทำงานต่ำกว่า 5 ปีมีเจตคติดีกว่าบุคลากรในทีมสุขภาพกลุ่มประสบการณ์การทำงาน 5 – 10 ปี ส่วนบุคลากรในทีมสุขภาพกลุ่มประสบการณ์การทำงานอื่นมีเจตคติต่อคอมพิวเตอร์ด้านการยอมรับประโยชน์ไม่แตกต่างกัน

บุคลากรในทีมสุขภาพตำแหน่งการปฏิบัติงานมีเจตคติต่อคอมพิวเตอร์อยู่ในระดับค่อนข้างดี เมื่อจำแนกเป็นรายด้านพบว่าบุคลากรในทีมสุขภาพตำแหน่งการปฏิบัติงานนักเทคนิคการแพทย์ และเจ้าหน้าที่รังสีวิทยามีเจตคติต่อคอมพิวเตอร์แตกต่างกันในด้านความเชื่อมั่น โดยดีกว่าพยาบาล เจ้าหน้าที่ทั่วไป และแพทย์ ส่วนบุคลากรในทีมสุขภาพตำแหน่งการปฏิบัติงานอื่นมีเจตคติต่อคอมพิวเตอร์ไม่แตกต่างกัน

2. เจตคติต่อเทคโนโลยีสารสนเทศของบุคลากรทางการแพทย์ จำแนกตาม เพศ อายุ ประสบการณ์การทำงาน และตำแหน่งการปฏิบัติงาน

บุคลากรในทีมสุขภาพมีเจตคติต่อเทคโนโลยีสารสนเทศโดยรวม และรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนนักเทคนิคการแพทย์มีเจตคติต่อเทคโนโลยีสารสนเทศอยู่ในระดับค่อนข้างดี เมื่อพิจารณารายด้านพบว่าด้านการยอมรับประโยชน์อยู่ในระดับค่อนข้างดี

บุคลากรในทีมสุขภาพเพศชาย และเพศหญิงมีเจตคติต่อเทคโนโลยีสารสนเทศอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อนำมาเปรียบเทียบพบว่าบุคลากรในทีมสุขภาพเพศชายมีเจตคติต่อเทคโนโลยีสารสนเทศแตกต่างกับเพศหญิงทั้งโดยรวม และในแต่ละรายด้านโดยเพศชายมีเจตคติดีกว่าเพศหญิง

บุคลากรในทีมสุขภาพทุกช่วงอายุมีเจตคติต่อเทคโนโลยีสารสนเทศอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าบุคลากรในทีมสุขภาพมีเจตคติต่อเทคโนโลยีสารสนเทศด้านความชอบแตกต่างกัน โดยบุคลากรในทีมสุขภาพช่วงอายุต่ำกว่า 30 ปี 30 – 39 ปี มีเจตคติต่อเทคโนโลยีสารสนเทศดีกว่าบุคลากรในทีมสุขภาพช่วงอายุ 40 – 49 ปี ส่วนบุคลากรในทีมสุขภาพช่วงอายุอื่นมีเจตคติต่อเทคโนโลยีสารสนเทศไม่แตกต่างกัน

บุคลากรในทีมสุขภาพทุกกลุ่มประสบการณ์การทำงานมีเจตคติต่อเทคโนโลยีสารสนเทศอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่ามีความแตกต่างกันในด้านโอกาสการใช้งาน และด้านความชอบ โดยบุคลากรในทีมสุขภาพกลุ่มประสบการณ์การทำงาน 5 – 10 ปี มีเจตคติต่อเทคโนโลยีสารสนเทศด้านโอกาสการใช้งาน และด้านความชอบดีกว่าบุคลากรในทีมสุขภาพกลุ่มประสบการณ์การทำงาน มากกว่า 10 ปีขึ้นไป ส่วนบุคลากรในทีมสุขภาพกลุ่มประสบการณ์การทำงานอื่นมีเจตคติต่อเทคโนโลยีสารสนเทศด้านโอกาสการใช้งาน และด้านความชอบไม่แตกต่างกัน บุคลากรในทีมสุขภาพกลุ่มประสบการณ์การทำงานต่ำกว่า 5 ปีมีเจตคติดีกว่าบุคลากรในทีมสุขภาพกลุ่มประสบการณ์การทำงาน มากกว่า 10 ปีขึ้นไป ส่วนบุคลากรในทีมสุขภาพกลุ่มประสบการณ์การทำงานอื่นมีเจตคติต่อเทคโนโลยีสารสนเทศไม่แตกต่างกัน

บุคลากรในทีมสุขภาพตำแหน่งการปฏิบัติงานมีเจตคติต่อเทคโนโลยีสารสนเทศอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าบุคลากรในทีมสุขภาพตำแหน่งการปฏิบัติงานมีเจตคติด้านการยอมรับประโยชน์ และด้านโอกาสการใช้งาน แตกต่างกัน โดยนักเทคนิคการแพทย์ และแพทย์มีเจตคติด้านการยอมรับประโยชน์ดีกว่าพยาบาล เจ้าหน้าที่ทั่วไป ด้านโอกาสการใช้งานแพทย์มีเจตคติดีกว่าเจ้าหน้าที่รังสีวิทยา พยาบาล และเจ้าหน้าที่ทั่วไป ส่วนบุคลากรในทีมสุขภาพตำแหน่งการปฏิบัติงานอื่นมีเจตคติด้านการยอมรับประโยชน์ และด้านโอกาสการใช้งานไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผล

1. เจตคติต่อคอมพิวเตอร์ของบุคลากรในทีมสุขภาพ จำแนกตามเพศ อายุ ประสบการณ์การทำงาน และตำแหน่งการปฏิบัติงาน

บุคลากรในทีมสุขภาพมีเจตคติต่อคอมพิวเตอร์ อยู่ในระดับค่อนข้างดี ทั้งโดยรวม และรายด้าน ที่เป็นเช่นนี้อาจกล่าวได้ว่าโรงพยาบาลได้มีการนำคอมพิวเตอร์เข้าใช้ในโรงพยาบาลตั้งแต่พ.ศ. 2537 จึงทำให้บุคลากรมีความคุ้นเคยกับการปฏิบัติงานกับคอมพิวเตอร์ อีกทั้งในปัจจุบันคอมพิวเตอร์เข้ามามีบทบาทในชีวิตประจำวันมากขึ้นจึงทำให้บุคลากรในทีมสุขภาพมีการใช้

คอมพิวเตอร์เป็นอย่างดี ซึ่งโรงพยาบาลได้มีการสนับสนุนให้บุคลากรได้มีการใช้คอมพิวเตอร์อย่างทั่วถึง ซึ่งสอดคล้องกับ โคลสินสกี (Klosinski, 1990) ศึกษาเจตคติของแพทย์ในการใช้คอมพิวเตอร์ และความสามารถในการเรียนรู้ทางห้องปฏิบัติการทางการแพทย์โดยมีความคิดเห็นว่าคอมพิวเตอร์มีส่วนสำคัญในการจัดระบบเอกสาร และข้อมูลในศูนย์การแพทย์ จากกลุ่มตัวอย่างของแพทย์จำนวน 1,036 คน พบว่าส่วนใหญ่มีความต้องการในการใช้คอมพิวเตอร์ และนวัตกรรมเพื่อช่วยให้ระบบข้อมูลข่าวสารให้มีประโยชน์มากยิ่งขึ้น

บุคลากรในทีมสุขภาพเพศชาย และเพศหญิงมีเจตคติต่อคอมพิวเตอร์อยู่ในระดับค่อนข้างดี เมื่อนำมาเปรียบเทียบกับพบว่าเพศชายมีเจตคติต่อคอมพิวเตอร์ดีกว่าเพศหญิง ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่าบุคลากรในทีมสุขภาพของโรงพยาบาลสมเด็จพระบรมราชเทวี ณ ศรีราชามีการใช้คอมพิวเตอร์เพื่อการรักษาพยาบาลเช่นระบบการรับแจ้งเป็นผู้ป่วยใน, ระบบการตรวจ และการวิเคราะห์ผลต่าง ๆ ที่จะต้องใช้คอมพิวเตอร์ในการปฏิบัติงานอยู่เป็นประจำ ซึ่งบุคลากรที่เป็นเพศชายส่วนใหญ่มีความเกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานทางคอมพิวเตอร์โดยตรงเช่นแพทย์ นักเทคนิคการแพทย์ นักรังสีวิทยา และเจ้าหน้าที่ระบบงานคอมพิวเตอร์ ซึ่งจะต้องมีทักษะในการใช้เครื่องมือที่เกี่ยวข้องกับคอมพิวเตอร์อยู่เป็นประจำจึงทำให้เพศชายมีเจตคติต่อคอมพิวเตอร์ดีกว่าเพศหญิงซึ่งสอดคล้องกับคูเฮง และอเล็กซ์ (Koochang & Alex, 1986, pp.349 – 353) พบว่าความแตกต่างระหว่างเพศชาย และเพศหญิงมีผลต่อการใช้คอมพิวเตอร์โดยเพศชายมีการใช้คอมพิวเตอร์มากกว่าเพศหญิงซึ่งสอดคล้องกับ บีแมน (Beeman, 1989, p.15. อ้างถึงในสมฤทัย แสงสุริยศิลป์, 2536, หน้า 61) พบว่า นักศึกษาเพศชายของมหาวิทยาลัยบราวน์มีความก้าวหน้าด้านคอมพิวเตอร์มากกว่าเพศหญิง

บุคลากรในทีมสุขภาพทุกช่วงอายุมีเจตคติต่อคอมพิวเตอร์อยู่ในระดับค่อนข้างดี โดยบุคลากรในทีมสุขภาพช่วงอายุต่ำกว่า 30 ปีมีเจตคติต่อคอมพิวเตอร์ ดีกว่าบุคลากรในทีมสุขภาพช่วงอายุอื่น และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าบุคลากรในทีมสุขภาพช่วงอายุต่ำกว่า 30 ปีมีเจตคติต่อคอมพิวเตอร์ด้านการยอมรับประโยชน์ดีกว่าบุคลากรในทีมสุขภาพกลุ่มอายุอื่น เช่นเดียวกับการศึกษาของสมฤทัย แสงสุริยศิลป์ (2536, หน้า 61) พบว่า บุคลากรที่มีอายุ 30 ปี หรือต่ำกว่ามีประสบการณ์การใช้ไมโครคอมพิวเตอร์คิดเป็นร้อยละ 60.00 แสดงว่าบุคลากรที่มีอายุไม่เกิน 30 ปี เริ่มตระหนักถึงความสำคัญของการมีประสบการณ์มีความสำคัญต่อสภาพการทำงานในปัจจุบัน ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของลอยด์และเกรสซาร์ด (Loyd & Gressard, 1984, pp.168 – 176) พบว่าช่วงอายุต่างกันส่งผลให้มีเจตคติต่อคอมพิวเตอร์ต่างกัน เช่นเดียวกับมอร์ริส (Morris, 1989, pp.73 – 78) พบว่าอายุจะส่งผลโดยตรงต่อเจตคติต่อคอมพิวเตอร์ทางบวก และการศึกษาของ

พรเพ็ญ ทศกิจ (2543, หน้า 148) พบว่าอาจารย์ทุกช่วงอายุมีเจตคติต่อคอมพิวเตอร์อยู่ในระดับดี และอาจารย์กลุ่มอายุต่ำกว่า 30 ปีมีเจตคติต่อคอมพิวเตอร์ด้านการยอมรับประโยชน์สูงกว่า อาจารย์กลุ่มอายุอื่น

บุคลากรในทีมสุขภาพทุกกลุ่มประสบการณ์การทำงานมีเจตคติต่อคอมพิวเตอร์อยู่ในระดับค่อนข้างดี เมื่อจำแนกเป็นรายด้านพบว่าบุคลากรในทีมสุขภาพมีความแตกต่างกันในด้านการยอมรับประโยชน์ โดยบุคลากรในทีมสุขภาพทุกกลุ่มประสบการณ์การทำงานต่ำกว่า 5 ปีมีเจตคติดีกว่าบุคลากรในทีมสุขภาพทุกกลุ่มประสบการณ์การทำงาน 5 – 10 ปี ส่วนบุคลากรในทีมสุขภาพทุกกลุ่มประสบการณ์การทำงานอื่นมีเจตคติต่อคอมพิวเตอร์ด้านการยอมรับประโยชน์ไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของคิม (Kim, 1990, p.1100 - A) พบว่าประสบการณ์การใช้คอมพิวเตอร์เป็นปัจจัยหนึ่งที่ทำให้ผู้เรียนมีเจตคติต่อคอมพิวเตอร์แตกต่างกัน ส่วนลอยด์ และเกรสซาร์ด (Loyd & Gressard, 1984, Abstract) พบว่า ประสบการณ์ในการใช้คอมพิวเตอร์มีผลต่อเจตคติ ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะโรงพยาบาลได้นำระบบคอมพิวเตอร์เข้ามาใช้ในปี 2537 จึงทำให้บุคลากรยอมรับประโยชน์ในการใช้งานที่ต้องเกี่ยวข้องกับคอมพิวเตอร์มากและยังในปัจจุบันคอมพิวเตอร์เข้ามามีบทบาทเป็นอย่างมากในการปฏิบัติงาน ซึ่งสอดคล้องกับ โมไฮอาดิน (Mohaiadin, 1996, Abstract) พบว่าผู้ที่มีประสบการณ์จะมีแนวโน้มในการใช้คอมพิวเตอร์มากกว่าปกติ

บุคลากรในทีมสุขภาพตำแหน่งการปฏิบัติงานมีเจตคติต่อคอมพิวเตอร์อยู่ในระดับค่อนข้างดี เมื่อจำแนกเป็นรายด้านพบว่ามีความแตกต่างกันในด้านความเชื่อมั่น โดยบุคลากรในทีมสุขภาพตำแหน่งนักเทคนิคการแพทย์ และเจ้าหน้าที่รังสีวิทยามีเจตคติต่อคอมพิวเตอร์ด้านความเชื่อมั่นดีกว่าพยาบาล เจ้าหน้าที่ทั่วไป และแพทย์ ส่วนบุคลากรในทีมสุขภาพตำแหน่งการปฏิบัติงานอื่น ๆ มีเจตคติต่อคอมพิวเตอร์ไม่แตกต่างกัน ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะนักเทคนิคการแพทย์ และเจ้าหน้าที่รังสีวิทยาจะต้องใช้คอมพิวเตอร์ในการวินิจฉัยโรค และแปลผลการวินิจฉัยโรคอยู่ตลอดเวลา จึงทำให้เกิดความเชื่อมั่นในการปฏิบัติงานกับคอมพิวเตอร์ดีกว่าบุคลากรในทีมสุขภาพตำแหน่งอื่น ๆ เช่นเดียวกับ โซฟรอนอฟา (Sofronova, 1995, pp 5 – 9) พบว่าครู 68% ชอบใช้คอมพิวเตอร์ และเทคโนโลยีในชั้นเรียน และ 4% ที่ใช้โอกาสที่จะเป็นประโยชน์จริง ๆ และนอกจากนั้นไม่ใช้เลย ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของเฮร์เบิร์ต และเบนบาสาท (Herbert & Benbasat, 1994, Abstract) พบว่าตัวแปรที่มีอิทธิพลในการทำนายพฤติกรรมการใช้คอมพิวเตอร์ของพยาบาลได้แก่ ทศนคติที่มีต่อคอมพิวเตอร์ในเรื่องความเข้ากันได้กับงานที่ปฏิบัติอยู่ ประโยชน์ของคอมพิวเตอร์ และผลการใช้คอมพิวเตอร์ จากการศึกษาของโคลสินสกี (Klosinski, 1990,

Abstract) ศึกษาเจตคติของแพทย์ในการใช้คอมพิวเตอร์ และความสามารถในการเรียนรู้ทางห้องปฏิบัติการทางการแพทย์โดยมีความคิดเห็นว่าคอมพิวเตอร์มีส่วนสำคัญในการจัดระบบเอกสาร และข้อมูลในศูนย์การแพทย์ และพบว่าส่วนใหญ่มีความต้องการในการใช้คอมพิวเตอร์ และนวัตกรรมเพื่อช่วยให้ระบบข้อมูลข่าวสารให้มีประโยชน์มากยิ่งขึ้น สำหรับธนา ทองสวัสดิ์ (2539, หน้า 212 - 217) พบว่าการประชุมเน็ตให้ความรู้แก่พยาบาล และมองว่าคอมพิวเตอร์เป็นอุปกรณ์ชิ้นหนึ่งที่พยาบาลควรคุ้นเคยเช่นเดียวกับเครื่องมือเครื่องใช้ทางการแพทย์ เป็นสิ่งที่จะช่วยให้ทำงานได้สะดวกขึ้น ซึ่งพยาบาลรุ่นใหม่ยอมรับในการนำมาใช้กับการรักษาพยาบาลได้เร็วกว่าแต่พยาบาลรุ่นเดิมเมื่อใช้เป็นแล้วก็จะชอบและมองเห็นประโยชน์สำหรับพยาบาลระดับบริหารจะต้องใช้เพื่อความคล่องตัวในการสั่งงาน หาข้อผิดพลาดได้ง่าย ประเมินผลงานได้ทันที พยาบาลจึงต้องเรียนรู้วิธีใช้ รู้ขีดจำกัด และเข้าใจธรรมชาติของคอมพิวเตอร์

2. เจตคติต่อเทคโนโลยีสารสนเทศของบุคลากรในทีมสุขภาพ จำแนกตามเพศ อายุ ประสบการณ์การทำงาน และตำแหน่งการปฏิบัติงาน

บุคลากรในทีมสุขภาพมีเจตคติต่อเทคโนโลยีสารสนเทศอยู่ในระดับปานกลางทั้งโดยรวม และรายด้าน ส่วนนักเทคนิคการแพทย์มีเจตคติต่อเทคโนโลยีสารสนเทศอยู่ในระดับค่อนข้างดี เมื่อพิจารณารายด้านพบว่าด้านการยอมรับประโยชน์อยู่ในระดับค่อนข้างดี ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะนักเทคนิคการแพทย์เป็นผู้ที่ทำงานเกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีสารสนเทศอยู่เป็นประจำ ซึ่งจะต้องใช้เทคโนโลยีใหม่ ๆ เพื่อให้มีความทันสมัยอยู่เสมอและใช้เทคโนโลยีวิเคราะห์ผลทางการรักษาอยู่เป็นประจำ ซึ่งสอดคล้องกับอัญชลีย์ เจนวิถีสุข (2540, หน้า 87) ที่กล่าวว่านักเทคนิคการแพทย์เป็นผู้ที่ต้องเกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีสารสนเทศอยู่เป็นประจำ จึงทำให้มีเจตคติที่ดี และเป็นผู้นำในการนำเทคโนโลยีใหม่ ๆ เข้ามาใช้ในโรงพยาบาล

บุคลากรในทีมสุขภาพเพศชาย และเพศหญิงมีเจตคติต่อเทคโนโลยีสารสนเทศอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อนำมาเปรียบเทียบพบว่าเพศชาย และเพศหญิงมีเจตคติต่อเทคโนโลยีสารสนเทศแตกต่างกันทั้งโดยรวม และรายด้าน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าด้านการยอมรับประโยชน์ ด้านโอกาสการใช้งาน และด้านความเชื่อมั่น แตกต่างกัน โดยเพศชายมีเจตคติต่อเทคโนโลยีสารสนเทศดีกว่าเพศหญิง ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่าโรงพยาบาลเริ่มมีเทคโนโลยีสารสนเทศให้บุคลากรได้ใช้ในการติดต่อสื่อสาร จึงทำให้บุคลากรยังขาดความรู้ความเข้าใจในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการติดต่อสื่อสาร เช่นการทำงานผ่านระบบเครือข่าย LAN การติดต่อสื่อสารผ่านระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต อัญชลีย์ เจนวิถีสุข (2540, หน้า 4) กล่าวว่า ผู้หญิงกับผู้ชายมีความแตกต่างกันอย่างมากในเรื่องของความคิด ค่านิยม และทัศนคติ และการจากศึกษาของ

จากรุนด์ ใช้โหวทริบ (2543, หน้า 197) พบว่าเพศมีความสัมพันธ์กับการใช้เพื่อค้นหาข้อมูล และใช้เพื่อหาเพื่อนใหม่ กลุ่มตัวอย่างที่เป็นเพศชายมีพฤติกรรมการใช้ระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตมากกว่าเพศหญิง เช่นเดียวกับองอาจ ฤทธิ์ทองพิทักษ์ (2539, หน้า ง) พบว่าความแตกต่างในเรื่องเพศ อายุ เพศชายมีพฤติกรรมการสื่อสารผ่านระบบเว็ลต์ไวด์เว็บมากกว่าเพศหญิง

บุคลากรในทีมสุขภาพทุกช่วงอายุมีเจตคติต่อเทคโนโลยีสารสนเทศอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าบุคลากรในทีมสุขภาพมีเจตคติต่อเทคโนโลยีสารสนเทศด้านความชอบแตกต่างกัน โดยบุคลากรในทีมสุขภาพช่วงอายุต่ำกว่า 30 ปี และ 30 – 39 ปี มีเจตคติต่อเทคโนโลยีสารสนเทศด้านความชอบดีกว่าบุคลากรในทีมสุขภาพช่วงอายุ 40 – 49 ปี ส่วนบุคลากรในทีมสุขภาพช่วงอายุอื่นมีเจตคติต่อเทคโนโลยีสารสนเทศไม่แตกต่างกัน ซึ่งอธิบายได้ว่าความพึงพอใจและทัศนคติที่ดีต่อการใช้เทคโนโลยี การสื่อสารสมัยใหม่ขึ้นอยู่กับความจำเป็นในการใช้ และปริมาณในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของแต่ละบุคคล (หรรษา วงศ์ธรรมกุล, 2541, หน้า 39)

เจตคติต่อเทคโนโลยีสารสนเทศของบุคลากรในทีมสุขภาพกลุ่มประสบการณ์การทำงานต่างกันมีเจตคติต่อเทคโนโลยีสารสนเทศแตกต่างกัน โดยบุคลากรในทีมสุขภาพกลุ่มประสบการณ์การทำงานต่ำกว่า 5 ปีมีเจตคติต่อเทคโนโลยีสารสนเทศดีกว่าบุคลากรในทีมสุขภาพกลุ่มประสบการณ์การทำงาน มากกว่า 10 ปีขึ้นไป ส่วนบุคลากรในทีมสุขภาพกลุ่มประสบการณ์การทำงานอื่นมีเจตคติต่อเทคโนโลยีสารสนเทศไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะบุคลากรในทีมสุขภาพกลุ่มประสบการณ์การทำงานต่ำกว่า 5 ปีมีการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศมากกว่า เพราะปัจจุบันเทคโนโลยีสารสนเทศเข้ามามีบทบาทต่อชีวิตประจำวันมากขึ้น และทำให้การปฏิบัติงานมีความสะดวก และรวดเร็ว ซึ่งโรงพยาบาลได้ตระหนักถึงความสำคัญจึงได้นำเทคโนโลยีสารสนเทศเข้ามาใช้ในโรงพยาบาลโดยการติดตั้งระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์ และระบบจดหมายอิเล็กทรอนิกส์มาใช้ในการติดต่อสื่อสารระหว่างหน่วยงาน ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของนิคโคลัส (Nikolaus, 1985, p. 2799-A) พบว่าครูที่มีประสบการณ์ระหว่าง 8 – 15 ปีมีแนวโน้มในการใช้คอมพิวเตอร์มากที่สุด และการศึกษาของ สมฤทัย แสงสุริยศิลป์ (2536, หน้า 60) พบว่าบุคลากรส่วนใหญ่มีทัศนคติยอมรับเทคโนโลยีสารสนเทศโดยรวมอยู่ในระดับมาก

บุคลากรในทีมสุขภาพตำแหน่งการปฏิบัติงานมีเจตคติต่อเทคโนโลยีสารสนเทศอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อจำแนกเป็นรายด้านพบว่าแตกต่างกันในด้านการยอมรับประโยชน์ ด้านโอกาสการใช้งาน โดยนักเทคนิคการแพทย์ และแพทย์ มีเจตคติดีกว่าพยาบาล เจ้าหน้าที่ทั่วไป เจ้าหน้าที่รังสีวิทยา และทันตแพทย์ ส่วนบุคลากรในทีมสุขภาพตำแหน่งอื่น ๆ มีเจตคติไม่แตกต่าง

กัน ที่เป็นเช่นนี้อาจกล่าวได้ว่า เทคโนโลยีสารสนเทศเป็นประโยชน์ต่อการดูแลสุขภาพโดยตรง และทางอ้อมทำให้การดูแลสุขภาพพยาบาลผู้ป่วยเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ (กุลยา ตันติผลาชีวะ, 2539, หน้า 13-14) ดังนั้นแพทย์จึงเป็นผู้ที่ต้องมีการเฝ้าหาความรู้ใหม่ๆ เพิ่มเติมอยู่ตลอดเวลาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศจึงเป็นสิ่งสำคัญในการที่จะได้มาซึ่งข้อมูลที่ตรงความต้องการ รวดเร็ว และทันสมัยอยู่เสมอ ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของโคลสินสกี (Klosinski, 1990, Abstract) ศึกษาเจตคติของแพทย์ในการใช้คอมพิวเตอร์ และความสามารถในการเรียนรู้ทางห้องปฏิบัติการทางการแพทย์โดยมีความคิดเห็นว่าคอมพิวเตอร์มีส่วนสำคัญในการจัดระบบเอกสาร และข้อมูลในศูนย์การแพทย์ และพบว่าส่วนใหญ่มีความต้องการในการใช้คอมพิวเตอร์ และนวัตกรรมเพื่อช่วยให้ระบบข้อมูลข่าวสารให้มีประโยชน์มากยิ่งขึ้น ส่วนเฮอริเบอร์ และเบนบาซาต (Herbert & Benbasat, 1994) ศึกษาการยอมรับเทคโนโลยีข้อมูลข่าวสารในโรงพยาบาล : ความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติ ความคาดหวัง และพฤติกรรม โดยให้แบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์ เก็บรวบรวมข้อมูลจากพยาบาลที่ปฏิบัติงานในโรงพยาบาลจำนวน 151 คน ซึ่งใช้คอมพิวเตอร์เพื่อติดตามอาการเปลี่ยนแปลงของผู้ป่วย ผลการศึกษาพบว่า ตัวแปรที่มีอิทธิพลในการทำนายพฤติกรรมการใช้คอมพิวเตอร์ของพยาบาลได้แก่ ทัศนคติที่มีต่อคอมพิวเตอร์ในเรื่องความเข้ากันได้กับงานที่ปฏิบัติอยู่ ประโยชน์ของคอมพิวเตอร์ และผลการใช้คอมพิวเตอร์ สามารถเป็นที่สังเกตเห็นได้ของผู้อื่น รวมถึงอิทธิพลของกลุ่มอ้างอิง ได้แก่ หัวหน้าพยาบาล ซึ่งตัวแปรทั้งหมดสามารถร่วมกันทำนายพฤติกรรมการใช้คอมพิวเตอร์ของกลุ่มพยาบาลได้ถึง 77 เปอร์เซ็นต์

จากผลการวิจัยที่ได้สามารถสรุปได้ว่า เจตคติต่อคอมพิวเตอร์ของบุคลากรในทีมสุขภาพอยู่ในระดับค่อนข้างดี เมื่อจำแนกเป็นรายด้านพบว่าแตกต่างกันในด้านการยอมรับประโยชน์ และด้านความเชื่อมั่น และเจตคติต่อเทคโนโลยีสารสนเทศของบุคลากรในทีมสุขภาพอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อจำแนกเป็นรายด้านพบว่ามีความแตกต่างกันในด้านการยอมรับประโยชน์ และด้านโอกาสการใช้งานอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้

1. จากผลการวิจัยพบว่า เจตคติต่อคอมพิวเตอร์ของบุคลากรในทีมสุขภาพอยู่ในระดับค่อนข้างดี เมื่อจำแนกเป็นรายด้านพบว่าแตกต่างกันในด้านการยอมรับประโยชน์ และด้านความเชื่อมั่น ผู้บริหาร และผู้ที่เกี่ยวข้องจึงควรให้การสนับสนุน หรือส่งเสริมให้บุคลากรในทีมสุขภาพได้ปฏิบัติงานกับคอมพิวเตอร์ อย่างต่อเนื่อง และจัดให้มีหนังสือการใช้โปรแกรมต่าง ๆ เพื่อใช้เป็นคู่มือ

มือในการฝึกทักษะการใช้คอมพิวเตอร์ให้ดียิ่งขึ้น มีการแลกเปลี่ยนความรู้ ข่าวสาร หรือแสดงความคิดเห็นในการใช้คอมพิวเตอร์ต่อกัน เพราะเจตคติเกิดขึ้นจากการเรียนรู้จากแหล่งเจตคติต่างๆ ที่มีอยู่มากมาย (ประภาเพ็ญ สุวรรณ, 2526, อ้างถึงในอัญชนา บุญเรือง, 2540, หน้า 40) เช่น ประสบการณ์เฉพาะอย่าง การติดต่อสื่อสารกับบุคคลอื่น สิ่งที่เป็นแบบอย่าง หากบุคลากรมีเจตคติที่ดีการปฏิบัติงานย่อมเกิดประสิทธิภาพขึ้นด้วยเช่นกัน

2. เจตคติต่อเทคโนโลยีสารสนเทศของบุคลากรในทีมสุขภาพ โรงพยาบาลสมเด็จพระบรมราชเทวี ณ ศรีราชาอยู่ในระดับปานกลาง ผู้บริหาร และผู้ที่เกี่ยวข้องควรสร้างความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการนำเทคโนโลยีสารสนเทศไปใช้ให้เกิดประโยชน์ และมีประสิทธิภาพ ตลอดทั้งให้มีการปรับปรุงระบบเทคโนโลยีสารสนเทศให้มีประสิทธิภาพ และให้มีใช้อย่างถ่วงถึง ควรเพิ่มจุดให้บริการการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศให้มากขึ้นเพื่อสนับสนุนให้บุคลากรมีโอกาสการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการติดต่อสื่อสารทั้งภายในองค์กร และนอกองค์กรเพื่อเป็นประโยชน์ในการปฏิบัติงาน

3. ผู้บริหารควรส่งเสริมให้บุคลากรในทีมสุขภาพได้ตระหนัก และให้ความสนใจต่อเทคโนโลยีสารสนเทศ และให้การสนับสนุนให้มีการจัดทำวารสารที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อสร้างความตื่นตัว และพัฒนาศักยภาพของแต่ละบุคคล หน่วยงานที่รับผิดชอบควรเน้นเรื่องความก้าวหน้าของเทคโนโลยีสารสนเทศใหม่ ๆ เพื่อให้บุคลากรก้าวหน้าทันเทคโนโลยีสารสนเทศให้มากกว่านี้

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ศึกษาถึงผลกระทบ ปัจจัยต่าง ๆ ที่มีผลต่อการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในโรงพยาบาล
2. ศึกษาความรู้ ความเข้าใจในการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในโรงพยาบาลในเชิงลึกของบุคลากรในทีมสุขภาพ
3. ศึกษาความเป็นไปได้ในการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในโรงพยาบาลในการพัฒนาความรู้ความสามารถต่อการปฏิบัติงาน